

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o radu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- U primjeni ovog zakona pojavili su se problemi koji se odnose na postojeća zakonska rješenja koja ne predviđaju ograničenje perioda za koji se vrši isplata potraživanja po osnovu zarada, naknada zarada i drugih primanja, kao i naknade štete po pravosnažnim odlukama suda koja se ostvaruju preko Fonda rada, koje Fond u tom obimu dalje ne bi mogao da izmiruje.

Osim rješavanja ovog problema, izmjene ovog zakona predložene su i zbog toga što veliki broj građana, koji iako ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava na penziju u pogledu godina života i godina radnog staža, to pravo ne mogu da ostvare, iz razloga što im poslodavac u vrijeme trajanja radnog odnosa nije vršio uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Uzroci problema koji se rješavaju ovim Predlogom zakona su:

-Fondu rada je za protekli period, podnijeto preko 20.000 zahtjeva, od kojih je značajan broj onih koji se odnose na isplatu potraživanja po osnovu zarada, naknada zarada i drugih primanja, kao i naknade štete po pravosnažnim odlukama suda po članu 98 Zakona o radu, shodno Zakonu o Fondu rada i Zakonu o opštem upravnom postupku, tako da je utvrđivanje visine za isplatu potraživanja, u skladu sa navedenim zakonskim odredbama, drastično opteretilo budžet Fonda rada i budžet Crne Gore;

- Građani, koji iako ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava na penziju u pogledu godina života i godina radnog staža, to pravo ne mogu da ostvare iz razloga što im poslodavac u vrijeme trajanja radnog odnosa nije vršio uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje.

U najvećem broju slučajeva se radi o poslodavcima koji su prestali da postoje usljed stečaja, a zaposleni nijesu mogli da namire svoja potraživanja po ovom osnovu iz stečajne mase. Iz tog razloga je u dijalogu sa socijalnim partnerima opredijeljeno rješavanje ovog problema kroz dopunu Zakona o radu u dijelu koji se odnosi na ostvarivanje prava na uplatu neuplaćenih dopinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje preko Fonda rada.

- Posljedice problema koje proizilaze iz ovog zakona su:

- 1) neracionalno trošenje sredstava iz Budžeta Crne Gore;
- 2) Građani, koji iako ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava na penziju u pogledu godina života i godina radnog staža, to pravo ne mogu da ostvare.

U primjeni zakona oštećeni su:

- 1) država koja neracionalno troši sredstva iz Budžeta Crne Gore.
- 2) građani, koji iako ispunjavaju uslove za ostarijanje prava na penziju u pogledu godina života i godina radnog staža, to pravo ne mogu da ostvare

- Ukoliko se ne bi izvršile izmjene zakona problem bi evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)

- Bez ograničenje perioda za koji se vrši isplata potraživanja po osnovu zarada, naknada zarada i drugih primanja, kao i naknade štete po pravosnažnim odlukama suda koja se ostvaruju preko Fonda rada, Fond u tom obimu dalje ne bi mogao da izmiruje navedena potraživanja;

- Građani, koji iako ispunjavaju uslove za ostarijanje prava na penziju u pogledu godina života i godina radnog staža, to pravo ne bi mogli da ostvare

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navedi usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Predlogom zakona postižu se sljedeći ciljevi:

1) Racionalno trošenje budžetskih sredstava;

2) Građani, koji ispunjavaju uslove za ostarijanje prava na penziju u pogledu godina života i godina radnog staža, uplatom doprinosa za penziju i invalidsko osiguranje preko Fonda rada, mogu da ostvare pravo na penziju.

- Donošenje Predloga ovog zakona nije predviđeno Programom rada Vlade za 2013. godinu.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

„status quo“ opcija-

1) Bez ograničenja perioda za koji se vrši isplata potraživanja i visine potraživanja po osnovu zarada, naknada zarada i drugih primanja, kao i naknade štete po pravosnažnim odlukama suda koja se ostvaruju preko Fonda rada, Fond u tom obimu dalje ne bi mogao da izmiruje navedena potraživanja;

2) Građani, koji iako ispunjavaju uslove za ostarijanje prava na penziju u pogledu godina života i godina radnog staža, to pravo ne bi mogli da ostvare.

Preferirana opcija

1) Ograničenjem perioda za koji se vrši isplata potraživanja po osnovu zarada, naknada zarada i drugih primanja, kao i naknade štete po pravosnažnim odlukama suda koja se ostvaruju preko Fonda rada, Fond bi u tom obimu mogao da izmiruje. Navedenim zakonskim ograničenjem racionalno će se trošiti budžetska sredstva;

2) Građani, koji ispunjavaju uslove za ostarivanje prava na penziju u pogledu godina života i godina radnog staža, uplatom doprinosa za penziju i invalidsko osiguranje preko Fonda rada, mogu da ostare pravo na penziju.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Predlogom zakona direktni pozitivni uticaj će se odraziti na:

1) Racionalno trošenje budžetskih sredstava;

2) Omogućavanje građanima, koji ispunjavaju uslove za ostarivanje prava na penziju u pogledu godina života i godina radnog staža, uplatom doprinosa za penziju i invalidsko osiguranje preko Fonda rada, da mogu da ostare pravo na penziju.

- Direktni negativan uticaj će se odraziti na lica za koja se vrši isplata potraživanja po osnovu zarada, naknada zarada i drugih primanja, kao i naknade štete po pravosnažnim odlukama suda jer će ostvariti umanjeni iznos svojih potraživanja po tom osnovu.

- Primjena propisa neće izazvati troškove građanima i privredi.
- Donošenje Predloga zakona i njegove pozitivne posljedice ne izazivaju troškove.
- Predlogom zakona se ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Donošenjem ovog zakona neće se uticati na biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu? ?
Ne
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
Ne
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti
Ne
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
Ne
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
Ne
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
Ne
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
/
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
/

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Prilikom izrade Predloga zakona nije korišćena eksterna ekspertna podrška.
- U izradi Predloga zakona vršene su konsultacije sa socijalnim partnerima.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne predviđaju se prepreke za implementaciju Predloga zakona.

Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi su: primanja za koji se vrši isplata potraživanja po osnovu zarada, naknada zarada i drugih primanja, kao i naknade štete po pravosnažnim odlukama suda koja se ostvaruju preko Fonda rada, Fond bi u tom obimu mogao da izmiruje. Navedenim zakonskim ograničenjem racionalno će se trošiti budžetska sredstva.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su broj utvrđenih prava za koji se vrši isplata potraživanja po osnovu zarada, naknada zarada i drugih primanja, kao i naknade štete po pravosnažnim odlukama suda koja se ostvaruju preko Fonda rada i utrošena budžetska sredstva.

Za sprovođenje monitoringa i evaluaciju primjene propisa biće zadužen Fond rada.

Datum i mjesto

23.09.2013. godine
Podgorica

MINISTAR
Predrag Bošković